

викладачів економічних дисциплін та рівня економічної освіти майбутніх фахівців у сучасній професійній школі в Україні.

Список використаних джерел

1. Абашкіна Н. В. Розвиток професійної освіти в Німеччині (кінець XIX - XX ст.) : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.04; Ін-т педагогіки і психології професійної освіти АПН України Київ, 1999. 43 с.
2. Александрова Н. Психолого–педагогічна підготовка майбутніх викладачів економіки до управління навчанням у непедагогічному університеті : Педагогічний дискурс. 2014. №16. С. 9–14.
3. Андрущук А. Г. Професійна підготовка юристів у Німеччині : автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.04; Ін-т вищої освіти АПН України; Київ, 2006. 18 с.
4. Артюшина М. В. Психологічні та педагогічні основи підготовки студентів економічних спеціальностей до інноваційної діяльності : монографія. Київ. нац. екон. ун–т ім. В.Гетьмана. Київ, 2009. 271 с.

Васильєва Олена

к.пс.н., доцент, доцент кафедри професійної освіти
Подільський державний аграрно-технічний університет
м. Кам'янець-Подільський

СТЕРЕОТИПІЗАЦІЯ ДОСВІДУ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ

Теоретичні основи сучасних психодидактичних концепцій навчання і розвитку студентів розробляються на основі реалізації принципу активності в психології. У дослідженнях показано, що учень є не лише об'єктом педагогічного впливу, а й суб'єктом навчання, який володіє вищою спроможністю до саморегуляції діяльності та поведінки. Н.О. Менчинська, аналізуючи зміни в характері навчальних впливів, відзначала: «Серед багатьох закономірностей процесу навчання слід виділити провідну - перехід від неусвідомлених, некерованих форм діяльності до керованих, що передбачають не лише управління ззовні, а й саморегуляцію» [1, 2].

В даний час, на основі створеної Н.О. Менчинською теорії навчання, успішно розробляється концепція становлення в учня позиції суб'єкта навчання [3]. Одним з центральних положень у цій концепції є поняття «спосіб навчальної роботи», зміст якої розкривається в двох планах: 1) це одиниця дослідження процесу навчання і формування позиції суб'єкта навчання; 2) реальний феномен, новоутворення, яке виникає в результаті самостійної переробки учнем введених

ззовні засобів навчальної роботи (зразків, прийомів, інструкцій і т. д.). Будучи реальним феноменом, він акумулює в собі результати досвіду, накопиченого особистістю як в процесі навчання (навчальний досвід), так і в процесі життєвої практики без спеціальних педагогічних впливів (позанавчальний досвід).

На акумулювання двох видів досвіду, їх переробку в ході становлення способів навчальної роботи, як відзначають дослідники, впливає стійкість елементів досвіду, що виникає зокрема, при його застосуванні в навчальних ситуаціях. Так, сформовані системи розумових операцій, що забезпечують успішне вирішення типових задач, називають «стереотипами навчального досвіду». Формуючись на основі заданих викладачем навчальних засобів, стереотипи навчального досвіду стають регуляторами розумової діяльності в певних типових ситуаціях. Адекватне перенесення стереотипів досвіду в нові умови характеризує зрушення в розумовому розвитку. Неадекватне перенесення є однією з причин помилок, труднощів. Тому вивчення специфіки неадекватних переносів сформованих стереотипів навчального досвіду в нові умови є предметом спеціального вивчення в рамках психолого-педагогічних досліджень [3, 4, 5].

Практика підтверджує наявність неадекватних переносів в нові умови стереотипів навчального досвіду в рамках одного навчального предмета. Новизна умов створюється різними шляхами. Одним з них є: перехід від рішення простих завдань до більш складних або нестандартних (проблемних) завдань, необхідних для розвитку творчого потенціалу студента. При цьому відбувається формування способів вирішення, адекватних специфіці нових, для тих хто навчається, завдань. Неадекватні ж переноси раніше сформованих стереотипів затримують вироблення нових способів розв'язання. Виникає проблема вивчення особливостей самих стереотипів навчального досвіду, що використовуються учнями при неадекватних перенесеннях в умовах вирішення складніших і нестандартних завдань, а також виявлення характеру результативності або нерезультативності просувань учнів при використанні стереотипів, сформованих в ході роботи над стандартними завданнями.

Труднощі, що виникають при вирішенні студентами нестандартних завдань з великою кількістю рішень були виявлені і нами у раніше проведених дослідженнях на матеріалі практично-семінарських занять з психології і педагогіки. В ході дослідження було виявлено так званий феномен «єдності рішення». Суть його полягала в тому, що відбувалося неадекватне перенесення сформованого стереотипу навчального досвіду: умови вирішення типових задач дозволяли знайти тільки одну відповідь. Нами було з'ясовано, що хоча нестандартне завдання дозволяло студентам знаходити багато варіантів відповідей, вони обмежувалися лише одним або двома, не роблячи спроб пошуку більш загальних, раціональних, творчих шляхів вирішення, які були можливі в нових умовах.

З метою підвищення успішності роботи студентів на етапі переходу від простих до складних і нестандартних завдань, нами планується розробка методики (сприяння становленню своєрідних «пошукових стереотипів»; створення елементарної бази генерації інтуїтивних рішень; формування установки на цілісне

використання навчального та позанавчального досвіду), в якій би поєднувалися теоретико і практико орієнтовані види допомоги тим, хто навчається.

Список використаних джерел

1. Вайзер Г.А., Юдина О.Н. Теория учения развивающейся личности и современные исследования сотрудников лаборатории психологии учения Развитие идей научной школы Н.А. Менчинской в современной психологии учения. URL: www.pirao.ru/upload/iblock/cb1/razvitie_idey_nauchnoy_shkoly_v.pdf (дата звернення 29.03.2018 р.)
2. Менчинская Н.А. Проблемы обучения, воспитания и психического развития ребенка. М.: МПСИ, Воронеж: Модэк, 2004. 512 с.
3. Божович Е.Д. Психологические и методологические аспекты исследования позиции субъекта учения. *Психолого-педагогические проблемы развития школьника как субъекта учения*. Воронеж: МПСИ, НПО «МОДЭК», 2000, С. 6-35.
4. Щукина Г.И. Педагогические проблемы формирования познавательных интересов учащихся. М.: Педагогика, 1988. 232 с.
5. Вайзер Г.А. К проблеме оптимизации обучения. *Оптимизация педагогической работы в вузе*. Челябинск, 1983.

Глущенко Олександр

викладач

Білоус Сергій

викладач

Відокремлений структурний підрозділ

Агротехнічний коледж Уманського національного університету садівництва

м. Умань

ВПЛИВ ПЕДАГОГІЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ НА ОСОБИСТІСТЬ СТУДЕНТА

Засоби фізичної культури та спорту мають універсальну здатність комплексно вирішувати проблеми підвищення рівня здоров'я населення, виховання й освіти молоді. Удосконалення технології фізичного виховання безпосередньо в навчальних закладах передбачає збільшення обсягу занять із фізичної культури, залучення кожного студента до нових спортивно-оздоровчих програм.

Загалом, технологія фізичної культури розглядається в цілісній концепції формування особистості. Більш конкретно її можна охарактеризувати як систему, яка містить низку завдань: формування позитивного ставлення студентів до